

Aftale om arbejdstid for børnehaveklasseledere i folkeskolen 2005

KL

Lærernes Centralorganisation

Indholdsfortegnelse	Side
Indledende bemærkning	3
§ 1. Område	4
§ 2. Arbejdsopgaver	4
§ 3. Arbejdstid	5
§ 4. Skoletid	6
§ 5. Individuel tid	9
§ 6. Deltidsbeskæftigelse	10
§ 7. Aktivitetsplan	10
§ 8. Akkorder, timerammer og helhedsaftaler	11
§ 9. Mødeplan	12
§ 10. Arbejdstidens placering	13
§ 11. Fravær	15
§ 12. Frihedsopsparing ved aften- og nattjeneste	16
§ 13. Ulempeydelse m.v. (skolefritidsordning/-institutioner)	16
§ 14. Overarbejde	16
§ 15. Lokalaftaler	17
§ 16. Ikrafttræden	18
Bilag 1. Tilbagefaldsbestemmelser	19
1. Tjeneste uden for det faste arbejdssted	19
2. Rejser, der udføres som en del af tjenesten	19
3. Kursusdeltagelse	19
4. Lejrskoler og lignende	20

Indledende bemærkning

For børnehaveklasseledere gælder de indledende bemærkninger i lærernes arbejdstidsaftale om:

- sammenhængen mellem målsætningen for skolevæsenet og arbejdstidsaftalen
- principper for arbejdstidens planlægning
- arbejdets planlægning på skolen.

For børnehaveklasseledere gælder endvidere øvrige principper om folkeskolens opgaver og undervisning tilpasset de særlige vilkår for børnehaveklasseledere.

§ 1. Område

Aftalen gælder for børnehaveklasseledere i den kommunale folkeskole og på døgninstitutioner med intern skole ansat i kommuner, hvor der ikke lokalt er indgået aftale om anvendelse af Arbejdstidsaftale 08.

Bemærkning:

Der henvises til § 1 i Overenskomst for lærere m.fl. i folkeskolen og ved specialundervisning for voksne, hvoraf det fremgår, hvilke andre opgaver børnehaveklasseledere kan varetage.

Kombinationsbeskæftigelse og tilsvarende kan indgå i arbejdstiden efter de herom fastsatte regler.

§ 2. Arbejdsopgaver

Stk. 1

Børnehaveklasseledere kan varetage følgende undervisningsopgaver og andre aktiviteter:

1. undervisning i børnehaveklasser
2. undervisning i forbindelse med samordnet indskoling eller lokalt besluttede skolestartprojekter
3. specialundervisning, jf. folkeskolelovens §§ 3 og 4
4. særlig støtte til tosprogede elever, jf. § 6 i Undervisningsministeriets bekendtgørelse nr. 31 af 20. januar 2006 om folkeskolens undervisning i dansk som andetsprog
5. undervisning af børnehaveklasselever i dansk som andet sprog, jf. folkeskolelovens § 5, stk. 7
6. støtte til fremme af sproglig udvikling for tosprogede børn, der endnu ikke har påbegyndt skolegangen, jf. lovbekendtgørelse nr. 314 af 11. april 2011 om dag-, fritids- og klubtilbud m.v. til børn og unge (dagtilbudsloven) § 11
7. arbejde som børnehaveklasseassistent dvs. en medarbejder, der er ansat til at bistå en børnehaveklasseleder med varetagelsen af undervisning i børnehaveklassen
8. vikartimer i 1. og 2. klasse, som enkeltstående tilfældige vikartimer eller vikartimer for perioder i sammenhæng (dog ikke for resten af skoleåret)
9. undervisning i 1. og 2. klasse, som ikke indgår i et samordnet indskolingsforløb.

Bemærkning:

Det er forudsat, at der normalt tillægges arbejde som nævnt i nr. 1-7 i et omfang svarende til mindst halvdelen af den samlede beskæftigelse. Såfremt dette ikke er muligt, forhandles spørgsmålet mellem kommunalbestyrelsen og den lokale kreds af Danmarks Lærerforening, hvorefter kommunalbestyrelsen træffer afgørelse i sagen. I arbejdstiden skal dog indgå mindst en af de i nr. 1-6 nævnte arbejdsopgaver, medmindre der mellem kommunalbestyrelsen og den lokale kreds af Danmarks Lærerforening opnås enighed om andet.

Nr. 9 gælder kun for allerede ansatte børnehaveklasseledere på fuld tid, der herved kan få udfyldt en resttjenestetid, når der ikke i øvrigt er ledige ("normerede") timer inden for de øvrige arbejdsopgaver for børnehaveklasseledere. Det er samtidig en forudsætning, at lærerne – i kommunen som helhed – har et

tilsvarende antal timer i børnehaveklasser, der fortrinsvis søges udført i børnehaveklasser, der indgår i samordnet indskoling eller lokalt besluttede skolestartprojekter.

Stk. 2

Børnehaveklasseledere kan endvidere varetage følgende opgaver:

1. Arbejde i skolefritidsordninger (i Københavns Kommune: også skoleinstitutioner) inden for hele skolefritidsordningens/-institutionens åbningstid. Det forudsættes dog, at arbejdstiden placeres i tilknytning til børnehaveklasselederens øvrige arbejde på skolen. Hele dage i skolefritidsordningen/-institutionen placeres i tilknytning til en skoledag.
2. Arbejde som skoleassistent. En nærmere beskrivelse af skoleassistenters arbejdsopgaver findes i overenskomsten mellem de kommunale organisationer og BUPL for pædagogisk uddannet personale ved daginstitutioner, skolefritidsordninger, klubber m.v.
3. Pædagogiske støtteforanstaltninger og andre særlige hjælpefunktioner, dvs. praktisk/pædagogisk arbejde i forbindelse med elever med særlige vanskeligheder, der ligger ud over selve undervisningen, men er en forudsætning for dens gennemførelse.

Bemærkning:

Såfremt en deltidsansat børnehaveklasseleder ud over undervisningsopgaver og andre aktiviteter, jf. nr. 1-9 i stk. 1 også varetager arbejdsopgaver jf. nr. 1-3 i stk. 2, betragtes den samlede beskæftigelse som et ansættelsesforhold.

§ 3. Arbejdstid

Stk. 1

Den årlige arbejdstid udgør 1924 timer, inkl. ferie og søgnehellidage.

Bemærkning:

Aftale om ferie for personale ansat i kommuner gælder.

Overførsel af ferie fra tidligere ferieår (ferietimer ud over 4 uger):

Ansatte, der ønsker at indgå en aftale med skolens ledelse om overførsel af ferie, skal i forbindelse med skoleårets planlægning meddele skolens ledelse, om ferietimer ud over 4 uger ønskes overført til de følgende ferieår. Denne meddelelse skal gives senest på en af skoleledelsen fastsat dato. Har skoleledelsen ikke fastsat en dato skal meddelelse gives senest 1. maj.

Hvis den ansattes baggrund for at overføre ferien gør det nødvendigt at skabe sikkerhed for, hvornår den overførte ferie kan afholdes, skal det samtidig aftales, hvornår den overførte ferie afvikles. Aftale om at overføre ferie indgås i henhold til Ferieaftalens § 16.

Afvikling af ferietimer fra indeværende ferieår (ferietimer ud over 5 uger):

I forbindelse med skoleårets planlægning skal børnehaveklasselederen meddele skolens ledelse, om optjente ferietimer ud over 5 uger ønskes afviklet, udbetalt eller overført, jf. ovenfor. Denne meddelelse skal gives på en af skoleledelsen fastsat dato. Har skoleledelsen ikke fastsat en dato, skal meddelelse gives senest 1. maj. Der henvises i øvrigt til § 7, stk. 4 vedrørende afviklingen af ferietimerne ud over 5 uger.

Stk. 2

Ved arbejdstid forstås skoletid, jf. § 4 og individuel tid, jf. § 5.

Stk. 3

Arbejdstiden planlægges for en normperiode på grundlag af et timetal svarende til gennemsnitlig 37 timer pr. uge (7,4 time pr. arbejdsdag).

Stk. 4

Kommunalbestyrelsen kan fastsætte regler om opdeling af skoleåret i normperioder. Fastsætter kommunalbestyrelsen ikke sådanne regler, kan beslutning herom træffes af skolens ledelse. Er der ikke besluttet andet, er normperioden lig med skoleåret (1924 timer).

Stk. 5

Normperioder skal være af mindst 4 ugers varighed og må højest være lig med skoleåret.

Bemærkning:

Normperioder kan begynde og slutte midt i en uge.

§ 4. Skoletid

Stk. 1

Skoletiden er betegnelsen for den tid, som ud over børnehaveklasselederens individuelle tid, jf. § 5, anvendes til udførelse af arbejdet som børnehaveklasseleder, herunder undervisning, pauser/frikvarterer, fælles forberedelse og samarbejde med andre, herunder teamsamarbejde, udviklingstimer, møder i pædagogisk råd samt andre opgaver med tilknytning til undervisningen og skolens øvrige virksomhed, herunder arbejde i skolefritidsordninger og skoleinstitutioner.

Bemærkning:

Undervisningsbegreb:

Undervisning foregår, når børnehaveklasselederen skaber og fremmer processer, der øger elevens kompetencer. Eksempelvis kan nævnes:

- Undervisning, jf. folkeskolelovens § 11, hvorefter undervisning i børnehaveklasser overvejende gives i form af leg og andre udviklende aktiviteter.
- lejrskoler/ekskursioner
- sociale og kulturelle arrangementer.

Pauser/frikvarterer:

Undervisningen tilrettelægges, så der i videst muligt omfang skabes sammenhæng i de enkelte læreprocesser. Behovet for nødvendige pauser for eleverne fastlægges enten af skolens ledelse eller af den involverede børnehaveklasseleder og elever. Der påhviler børnehaveklasselederen en særlig forpligtelse til at føre tilsyn med børnehaveklasseleverne ved skoleårets begyndelse.

Andre opgaver:

Børnehaveklasseledere kan varetage en række opgaver uden direkte forbindelse med undervisningen. Eksempelvis:

- kontakt mellem skolen og elevernes hjem og andre klasselæreropgaver
- deltagelse i kollegiale konferencer, herunder pædagogisk råd

- medvirken til løsning af forskellige sociale opgaver vedrørende eleverne
- deltagelse i rådgivning og vejledning af pædagogstuderende i praktik
- indkøb af materialer m.v. til brug ved arbejdet, samt oprydningssarbejde
- varetage opgaver som fx tillidsrepræsentant, arbejdsmiljørepræsentant eller tilsyn med samlinger.

I forbindelse med arbejde i en skolefritidsordning/-institution eller en skoleassistentordning kan børnehaveklasseledere varetage arbejdsopgaver, som falder naturligt inden for de områder, hvor (skole)pædagoger/skoleassistenter er beskæftiget. Eksempelvis:

- møder og arrangementer for børn- og/eller forældre i skolefritidsordningen/-institutionen/skoleassistentordningen
- personalemøder og lignende i skolefritidsordningen/-institutionen/skoleassistentordningen
- tilrettelæggelse og afvikling af fællesarrangementer for elever (fx skoleudflugter, fester og komedier)
- tilrettelæggelse af tværfaglige undervisningsarrangementer (fx featuredage/-uger)
- planlægning og indretning af skolens friarealer (legepladser, elevopholdsrum m.v.)
- møder med skolens ledelse, lærere og/eller børnehaveklasseledere m.fl. om elever som den pågældende varetager støtteforanstaltninger og andre hjælpefunktioner over for
- fællesmøder for de ansatte i skolefritidsordningen/-institutionen/skoleassistentordningen
- koloni- og weekendophold og lignende for børn i skolefritidsordningen/-institutionen, som dog er frivilligt for børnehaveklasseledere
- oprydning, indkøb og lignende.

Stk. 2

Skoletiden tilrettelægges og administreres af skolens ledelse. I skoletiden foregår arbejdet på skolen eller uden for skolen efter nærmere drøftelse med skolens ledelse.

Bemærkning:

I hvilket omfang opgaverne skal løses på skolen, beror på en lokal vurdering af opgavernes karakter og indhold samt de bygningsmæssige forudsætninger for tilstedeværelse på skolen.

Der henvises til branchevejledningen ”Godt skolebyggeri” fra Branchearbejdsmiljørådet Undervisning & forskning og hjemmesiden: www.godtskolebyggeri.dk.

Stk. 3

For hver fuldtidsbeskæftiget børnehaveklasseleder afsættes af skoletiden 75 timer til skolens samlede udvikling, børnehaveklasseleder/lærersamarbejde på skolen og til individuel forberedelse. Timerne planlægges og fordeles blandt samtlige skolens lærere/børnehaveklasseledere efter aftale mellem skolens ledelse og tillidsrepræsentanten, dog således at den enkelte børnehaveklasseleder tillægges mindst 25 timer.

Stk. 4

Såfremt der ikke kan opnås enighed om timernes fordeling anvendes 50 timer pr. fuldtidsbeskæftiget børnehaveklasseleder til skolens samlede udvikling og til børnehaveklas-

seleder/lærersamarbejde på skolen. Timerne planlægges af skolens ledelse til fordeling blandt samtlige lærere/børnehaveklasseledere, dog således at der af disse tillægges mindst 25 timer til den enkelte børnehaveklasseleder. De resterende 25 timer pr. fuldtidsbeskæftiget børnehaveklasseleder anvendes til at forhøje børnehaveklasselederens individuelle tid til 345 timer.

Bemærkning:

Bestemmelsen, jf. stk. 3 og 4 er ikke til hinder for, at skolens ledelse i forbindelse med skoleårets planlægning kan tildele yderligere tid til udvikling og samarbejde, eksempelvis til de situationer, hvor børnehaveklasseledere indgår i samordnet indskoling eller lokalt besluttede skolestartprojekter.

Der skal endvidere tages hensyn til, at børnehaveklasseledere kan medvirke i teamsamarbejde samt fuldt ud medvirke i de fælles aktiviteter, der knytter sig til udviklingstimerne.

Det er forudsat, at der sker en fordeling af det samlede timetal. I forbindelse med væsentlige undervisningsmæssige ændringer foranlediget af længerevarende fravær eller fratræden skal eventuelle timer til individuel forberedelse ud over 320 fordeles til børnehaveklasseledere/lærere, der som følge heraf får tillagt flere undervisningstimer.

Stk. 5

Udviklingstimerne anvendes til aktiviteter, der skal sikre skolens udvikling, herunder fremme børnehaveklasseledernes kompetencer til at skabe gode forudsætninger for elevernes læring og for at understøtte opfyldelsen af de opsatte mål for skolen.

Bemærkning:

I forbindelse med udmøntningen af den pædagogiske målsætning for skolen og/eller kommunen beslutter skolens leder i samarbejde med børnehaveklasselederne/lærerne/teams, hvilke udviklingsaktiviteter der indgår i det kommende skoleår for den enkelte, teamet og det samlede personale. Planlægningen skal tage udgangspunkt i, at der bliver sammenhæng mellem de pædagogiske målsætninger (indsatsområder, virksomhedsplaner og handleplaner) for skolevæsenet og den enkelte skole samt børnehaveklasseledernes/lærernes viden og forudsætning for at skabe en optimal undervisning.

Udviklingstimerne kan eksempelvis anvendes til pædagogiske dage/møder for skolen eller det samlede skolevæsen, planlægning og evaluering af særlige udviklingsrelaterede undervisningsprocesser på skolen og i teamet, udvikling af evalueringsformer, supervision, refleksion over egen og andres erfaringer og praksis samt til udvikling af lokale læseplaner og undervisningsmaterialer.

Udviklingstimerne kan endvidere anvendes til den fælles kompetenceudvikling, der har naturlig sammenhæng med de aktiviteter, der er besluttet for at sikre skolens udvikling. Eksempelvis kan pædagogiske dage/møder for alle eller grupper af børnehaveklasseledere/lærere, og selvformulerende lukkede studiekredse for grupper af børnehaveklasseledere/lærere på en skole, finde sted i de timer, der er afsat til skoleudvikling.

Lederen kan ikke pålægge børnehaveklasselederen, at timerne skal anvendes til aktiviteter med eleverne. Eleverne kan dog indgå i grupper nedsat til arbejde med skoleudvikling.

Stk. 6

Ved samarbejde forstås alle de aktiviteter, som lærere og børnehaveklasseledere udfører i de faste fællesskaber omkring elevgrupper (fx klasser, årgange eller afdelinger) med henblik på at understøtte undervisningen, herunder alle former for fælles forberedelse.

Samarbejdets konkrete udformning skal desuden ses i sammenhæng med den enkelte skoles kultur.

Bemærkning:

Timerne kan bl.a. anvendes i forbindelse med børnehaveklasselederes deltagelse i planlægningen af undervisningen.

Stk. 7

For børnehaveklasseledere, der er fyldt 60 år og anmoder herom, reduceres skoletiden med 175 timer årligt.

Tiden medregnes fra begyndelsen af den normperiode, hvori børnehaveklasselederen fylder 60 år. Såfremt skoleåret er opdelt i flere normperioder medregnes tiden forholdsmæssigt fra den normperiode, hvor i børnehaveklasselederen fylder 60 år. Børnehaveklasseledere, der får reduceret skoletid, kan ikke få overtidsbetaling. Hvis normen overskrides, afspadseres de overskydende timer i den efterfølgende normperiode i forholdet 1:1.

Overarbejde før det fyldte 60. år vederlægges dog efter de almindelige regler, jf. § 14.

Stk. 8

Skoletiden kan fordeles på højst 209 arbejdsdage.

Bemærkning:

Se bemærkning til § 3, stk. 1 og § 7, stk. 4 om ferietimer ud over 5 uger.

§ 5. Individuel tid

Stk. 1

De funktioner, som til enhver tid knytter sig til børnehaveklasselederens individuelle forberedelse og efterbehandling af undervisningen og til den individuelle forberedelse og efterbehandling af mødevirksomhed, samt henvendelser og besvarelse af sådanne fra forældre og elever uden for arbejdspladsen, finder sted i børnehaveklasselederens individuelle tid.

Bemærkning:

Den selvstændige løbende faglige ajourføring som læsning af faglitteratur og faglige tidsskrifter samt faglig orientering på internettet, samlinger og biblioteker, finder sted i børnehaveklasselederens individuelle tid.

Tiden anses for medgået til funktionerne i stk. 1.

Stk. 2

For hver fuldtidsbeskæftiget børnehaveklasseleder afsættes 320 timer. Individuel tid tilrettelægges og administreres af børnehaveklasselederen.

Bemærkning:

Børnehaveklasselederen administrerer selv tiden, og skolens leder kan ikke henvise eller pålægge børnehaveklasselederen individuelle eller kollektive opgaver til løsning på en bestemt måde eller et bestemt tidspunkt indenfor den individuelle tid.

§ 6. Deltidsbeskæftigelse

Stk. 1

For børnehaveklasseledere med nedsat arbejdstid nedsættes de i §§ 3 og 4, stk. 7 samt §§ 5 og 11 nævnte timer forholdsmæssigt. Skolens ledelse kan nedsætte det i § 4, stk. 4 nævnte timetal til skolens udvikling og børnehaveklasseleder-/lærersamarbejde.

Bemærkning:

Ved en nedsættelse af det i § 4, stk. 4 nævnte timetal kan der foretages en nedsættelse, der er mindre end forholdsmæssig, idet der tages hensyn til, at den ansatte kan medvirke i teamsamarbejde, samarbejde med ledelsen, andre personalegrupper m.v., men dog således at parterne har forudsat, at deltidsansatte fuldt ud medvirker i de fælles aktiviteter, der knytter sig til udviklingstimerne.

Stk. 2

Eventuel merbeskæftigelse af midlertidig karakter godtgøres med frihed af samme varighed eller normal timeløn.

Stk. 3

For hver mertime tillægges 1/3 time individuel tid, jf. § 5.

Stk. 4

Ved merbeskæftigelse af fastere karakter foretages en ændring af børnehaveklasseleders beskæftigelsesgrad (evt. tidsbegrænset).

Bemærkning:

Pensionsalderoptjening beregnes på grundlag af den højere beskæftigelsesgrad.

Stk. 5

Såfremt arbejdets samlede omfang ved normperiodens udløb har oversteget den fastsatte arbejdstid for fuldtidsansatte, ydes overtidsbetaling for de timer, der overstiger 1924, jf. § 14.

Bemærkning:

For børnehaveklasseledere med nedsat arbejdstid nedsættes normen vedrørende arbejdstid og lønnen forholdsmæssigt. Sygedage, feriedage og sønehelligdage samt evt. feriefridage, der ønskes afviklet, medregnes i arbejdstidsopgørelsen med et forholdsmæssigt timetal.

Børnehaveklasseledere, der er frikøbt til organisationsarbejde, betragtes som børnehaveklasseledere med nedsat arbejdstid, idet det årlige timetal nedskrives med frikøbstimerne, dog bortset fra stk. 2.

For Københavns vedkommende følges dog reglerne i OB cirkulære nr. 5/99 af 9. februar 1999 samt tillidsrepræsentantregler i Københavns Kommune.

§ 7. Aktivitetsplan

Stk. 1

For hver normperiode udarbejdes en aktivitetsplan for den enkelte børnehaveklasseleder. Aktivitetsplanen angiver børnehaveklasselederens arbejdsopgaver og det anslåede tidsforbrug.

Stk. 2

Aktivitetsplanen udleveres til børnehaveklasselederen senest 4 uger før normperiodens begyndelse.

Stk. 3

Gennem aktivitetsplanen skal den samlede arbejdstid for normperioden være fordelt.

Stk. 4

For ferietimer ud over 5 uger, der ønskes afholdt, fradrages 6,8 timer pr. feriefriday i årsnormen.

Bemærkning:

Den ansatte vælger selv, om de optjente ferietimer ud over 5 uger skal indgå som en nedsættelse af årsnormen eller udbetales.

Hvis den ansatte vælger at afvikle ferietimer ud over 5 uger, betyder det, at den årlige skoletid nedsættes med 6,8 timer pr. feriefriday. Den ansatte kan ikke kræve, at antallet af skoledage, jf. § 4, stk. 8 nedsættes, men hvis forholdene tillader det, kan det konkret aftales med skolens ledelse.

Vælger den ansatte at få ferietimer ud over 5 uger udbetalt, sker dette i henhold til Aftale om ferie for personale ansat i kommuner.

§ 8. Akkorder, timerammer og helhedsaftaler

Stk. 1

Skoletiden, jf. § 4 kan for den enkelte børnehaveklasseleder aftales som akkord, jf. stk. 2-4 som timeramme, jf. stk. 5 eller fastlægges som helhedsaftale, jf. stk. 6.

Stk. 2

Ved en akkord forstås en aftale om, at der afsættes et bestemt antal arbejdstimer til en nærmere beskrevet opgave. Timerne anses for medgået til formålet og indregnes i arbejdstidsopgørelsen, jf. § 14.

Stk. 3

Der kan indgås akkordaftaler mellem kommunen og den lokale kreds af Danmarks Lærforening (kommuneakkorder).

Stk. 4

Akkordaftaler kan også indgås mellem skoleleder og tillidsrepræsentant (skoleakkorder). Ved indgåelse af skoleakkorder efter opgavefordelingen inddrages den berørte børnehaveklasseleder.

Stk. 5

Ved en timeramme forstås, at skolelederen fastsætter det forventede tidsforbrug til en opgave på baggrund af en beskrivelse af denne med henblik på at opnå enighed med den/de berørte børnehaveklasseledere om, at timerne holdes uden for mødeplanen. Skolelederen orienterer tillidsrepræsentanten om, hvilke timerammer der påtænkes. Tillidsrepræsentanten skal så tidligt som muligt orientere skolelederen om, hvilke timerammer tillidsrepræsentanten ønsker at deltage i drøftelserne af.

Børnehaveklasselederen tilrettelægger og styrer selv tidsforbruget til opgaven. Timernes anvendelse skal kun dokumenteres i de tilfælde, hvor børnehaveklasselederen finder, at den afsatte tid ikke er tilstrækkelig til opgavens udførelse.

Bemærkning:

Hvis børnehaveklasselederen i forbindelse med udførelsen af en timerammes opgaver finder, at den afsatte tid ikke er tilstrækkelig til opgavens løsning, skal børnehaveklasselederen så tidligt som muligt gøre skolens leder opmærksom herpå, så der enten kan afsættes mere tid til opgaven, eller således at opgavens løsning kan afpasses i forhold til den afsatte tid.

Stk. 6

Ved en helhedsaftale forstås, at skolens ledelse og tillidsrepræsentanten aftaler, at hele eller dele af normperiodens skoletid indgår i en samlet aftale omfattende et eller flere af følgende elementer:

- kommuneakkorder
- skoleakkorder
- timerammer
- undervisningsopgaver
- andre ledelsesbeslutede opgaver
- eventuel tidsmæssig kompensation for uforudsete opgaver i tilknytning hertil.

Bemærkning

Når helhedsaftalen er aftalt, er der fastlagt en endelig afregning for de arbejdsopgaver, som aftalen omfatter.

Der kan således alene tillægges yderligere tid, såfremt der sker væsentlige ændringer i forhold til arbejdsopgaverne på planlægningstidspunktet.

For arbejdsopgaver omfattet af en helhedsaftale ydes alene frihedsopsparring jf. denne aftales § 12 og arbejdstidsbestemte tillæg, jf. § 15 i overenskomst for lærere m.fl. i folkeskolen og ved specialundervisning for voksne i det omfang, det er forudsat, at opgaverne skal udføres som anført i disse bestemmelser, fx i forbindelse med planlagt mødevirksomhed der er godkendt eller indkaldt af skolens ledelse.

Stk. 7

Akkorder, timerammer og helhedsaftaler udløber samtidig med normperioden.

§ 9. Mødeplan

Stk. 1

Hvis der ikke opnås enighed om en helhedsaftale gælder følgende bestemmelser om mødeplaner for normperioden for den del af arbejdstiden, der ikke er omfattet af akkorder og/eller timerammer.

Stk. 2

Skoletiden i henhold til aktivitetsplanen udmøntes i mødeplaner af mindst 4 ugers varighed. Mødeplanen angiver møde- og sluttidspunkt for børnehaveklasselederens arbejde, samt opgavernes karakter, omfang og tidsmæssige placering.

Stk. 3

Mødeplanen skal udleveres til børnehaveklasselederen senest 4 uger før ikrafttræden.

Stk. 4

Inden for det møde-/og sluttidspunkt, der er fastlagt i mødeplanen, kan børnehaveklasselederen pålægges at varetage andre arbejdsopgaver, end de på mødeplanen anførte.

Bemærkning:

Mødeplanen udarbejdes under størst mulig hensyntagen til retningslinjerne på skolen og til de ansattes ønsker, herunder hensyntagen til fx teamsamarbejdet og andre interne samarbejdsrelationer.

Mødeplanen skal endvidere indeholde oplysning om følgende:

- start og sluttidspunkt for undervisningsaktiviteter
- tidsmæssig placering af andre opgaver inden for skoletiden, der ikke er akkordlagt
- feriedage og sønehelligdage
- eventuelle afspadseringsdage og/eller -timer
- eventuelt kompensation for frihedsopsparing ved aften- og nat tjeneste.

Stk. 5

Arbejdsdage, hvor børnehaveklasselederen skal møde efter mødeplanen, skal medregnes med mindst 4 timer og i forbindelse med arbejde i skolefritidsordning på skolefritidsdage mindst 7,4 timer, medmindre andet er aftalt med den enkelte børnehaveklasseleder.

Stk. 6

Der kan ske tilføjelser til mødeplanen, således at mødetidspunktet er tidligere og/eller sluttidspunktet senere, jf. § 10, stk. 8 og § 15, stk. 9 i- Overenskomst for lærere m.fl. i folkeskolen og ved specialundervisning for voksne om godtgørelse.

Stk. 7

Ved arbejde i skolefritidsordninger (skoleinstitutioner) følges samme retningslinjer vedrørende arbejdets tilrettelæggelse, som er gældende for skolepædagoger.

Bemærkning:

Pauser i forbindelse med skift fra arbejde i en børnehaveklasse til arbejde i en skolefritidsordning medregnes i den pågældendes arbejdstid.

§ 10. Arbejdstidens placering

Stk. 1

Arbejdet tilrettelægges normalt på hverdage, mandag til fredag.

Stk. 2

Ved pålagt arbejde på lørdage, søndage eller sønehelligdage gives et tilsvarende antal erstatningsfridage i samme normperiode.

Bemærkning:

Ved opgørelsen af arbejdstid for en erstatningsfridag tæller det antal timer, som den inddragede fridag ville have talt i arbejdstidsopgørelsen, hvis den ikke var blevet inddraget. Det betyder, at erstatningsfridagen tæller 0 timer, hvis der har været arbejde på lørdag eller søndag, men 7,4 time ved arbejde på en sønehelligdag, fx skærtorsdag.

Stk. 3

Den daglige arbejdstid skal så vidt muligt være samlet, jf. dog stk. 4 og 5.

Bemærkning:

Der kan ikke planlægges med delt tjeneste mellem undervisningsaktiviteter, bortset fra de tilfælde hvor undervisningsaktiviteterne er planlagt afviklet i aften timerne (fx teaterbesøg).

Stk. 4

For fuldtidsbeskæftigede børnehaveklasseledere, der alene udfører tjeneste i folkeskolen, kan tjenesten maksimalt 40 gange årligt deles i 2 dele.

Bemærkning:

I forbindelse med

- tjeneste i ungdomsskolen
- kombinationsbeskæftigelse

kan tjenesten deles i videre omfang end nævnt i stk. 4.

Stk. 5

Ved mødevirksomhed, kulturelle arrangementer og lignende, hvor kontakten til andre persongrupper gør det hensigtsmæssigt, at dette arbejde lægges i aften timerne, kan tjenesten yderligere deles indtil 20 gange årligt, jf. stk. 4 eller stk. 7.

Bemærkning:

Hvis tjenesten er delt, således at den strækker sig ud over 11 timer, ydes en godtgørelse, jf. § 15, stk. 7 i Overenskomst for lærere m.fl. i folkeskolen og ved specialundervisning for voksne.

Til børnehaveklasseledere, hvor tjenesten bliver 3-delt, ydes en godtgørelse, jf. § 15, stk. 8 i Overenskomst for lærere m.fl. i folkeskolen og ved specialundervisning for voksne.

Stk. 6

Ved delt tjeneste medregnes mødeplanlagte opgaver, der påbegyndes kl. 17.00 eller senere med mindst 1 time.

Stk. 7

3-delt tjeneste indgår i arbejdstidsopgørelsen med den faktisk udførte tjeneste dog mindst 7,4 timer.

Stk. 8

Gives orientering om tilføjelser til mødeplanen (omlagt tjeneste) med et kortere varsel end 96 timer, ydes en godtgørelse for de placerede timer i medfør af § 15, stk. 9 i Overenskomst for lærere m.fl. i folkeskolen og ved specialundervisning for voksne.

Bemærkning:

Der ydes ikke godtgørelse, hvis en ændring af mødeplanen ikke medfører ændring af start- og sluttidspunktet.

Stk. 9

Hvis børnehaveklasselederen tilkaldes til ekstratjeneste med varsel på mindre end 24 timer, indgår denne i arbejdstidsopgørelsen med mindst 3 timer.

Stk. 10

En børnehaveklasseleder kan efter aftale frivilligt påtage sig kortvarig tjeneste på en fridag for at løse uopsættelige opgaver, uden at fridagen betragtes som bortfaldet. I sådanne tilfælde ydes der børnehaveklasselederen en betaling beregnet efter satsen for overarbejdsbetaling på udbetalingstidspunktet.

Stk. 11

Der er indgået aftale om dispensation fra hviletid/fridøgn, jf. protokollat nr. 1 om hviletid og fridøgn for lærere/overlærere, børnehaveklasseledere m.fl. i Aftale om arbejdstid m.v. for lærere i folkeskolen og ved specialundervisning for voksne 2005.

§ 11. Fravær

Stk. 1

Arbejdsdage, på hvilke børnehaveklasselederen er fraværende på grund af sygdom eller andet lovligt forfald, indgår i arbejdstidsopgørelsen med den planlagte arbejdstid.

Stk. 2

Ved lovligt fravær (fx sygdom) af mindst 4 uger varighed anses en forholdsmæssig del af timetallet for de arbejdsopgaver, der ikke indgår i mødeplanen, for at være afviklet under fraværperioden.

Bemærkning:

For en børnehaveklasseleder, der varetager en arbejdsopgave, der er afregnet med en akkord, skal der, i de tilfælde, hvor arbejdet ikke er varetaget på anden vis, således tages stilling til, om der skal ske ændringer i børnehaveklasselederen arbejdsforpligtelse, og i givet fald om arbejdsopgaven enten reduceres eller tildeles mere tid til løsningen. En børnehaveklasseleder, der er tillagt en timeramme, er ikke forpligtet til at varetage disse timer på et senere tidspunkt.

Stk. 3

Arbejdsdage, der ikke er omfattet af en mødeplan, medregnes med 7,4 timer pr. dag.

Bemærkning:

Arbejdsdage, på hvilke børnehaveklasselederen er planlagt fraværende på grund af barsels- eller fædreorlov, indgår i mødeplanen med 7,4 timer pr. dag.

Stk. 4

Sønehelligdage og ferietimer, der ønskes afviklet, medregnes med 7,4 timer pr. dag.

Bemærkning:

Den sidste feriedag kan medregnes med mindre end 7,4 timer, jf. dog § 7, stk. 4, om afvikling af ferietimer ud over 5 uger.

Stk. 5

Kombinationsbeskæftigelse eller lignende indregnes i børnehaveklasselederen arbejdstid efter de konkret aftalte regler. Medmindre andet er aftalt, indregnes en forholdsmæssig del i hver normperiode.

§ 12. Frihedsopsparring ved aften- og nattjeneste

Stk. 1

Der ydes frihedsopsparring for hver times tjeneste, der efter ordre eller ifølge mødeplan er udført i tidsrummet mellem kl. 17.00 til 06.00, samt tjeneste der udføres i tiden kl. 14.00 til 17.00 som led i en forud tilrettelagt tjeneste, hvoraf mindst halvdelen ligger efter kl. 17.00.

Stk. 2

Arbejde i aften/natperioden kan afregnes ved at yde et tillæg på 3/37 af timelønnen pr. times arbejde i aften/natperioden i stedet for at blive afspadseret med 3 timer pr. præsteret 37 timers tjeneste i aften/natperioden, når arbejdskraftsituationen tilsiger det. Dette sker under fornøden hensyntagen til den ansattes personlige forhold. Der kan lokalt optages drøftelser mellem den (lokale) repræsentant for vedkommende forhandlingsberettigede organisation og ledelsen om behovet for afregning ved betaling.

§ 13. Ulempeydelse m.v. (skolefritidsordning/-institutioner)

Stk. 1

Ved varetagelse af arbejde i en skolefritidsordning(skoleinstitution)/skoleassistentordning ydes ulempeydelse efter de for (skole)pædagoger gældende regler.

Stk. 2

Såfremt børnehaveklasseledere deltager i koloni- og weekendophold og lignende for børn i skolefritidsordningen, ydes der betaling svarende til, hvad der ydes skolepædagoger, jf. Overenskomst for pædagogisk uddannet personale ved daginstitutioner, skolefritidsordninger, klubber m.v.

§ 14. Overarbejde

Stk. 1

Overarbejde bør så vidt muligt undgås, medmindre der lokalt indgås aftale om det.

Stk. 2

I forbindelse med vikararbejde, samt hvor det i forbindelse med udarbejdelse af aktivitetsplanerne er nødvendigt, kan man uden aftale, jf. stk. 1, tillægge børnehaveklasselederen 30 overtimer i skoleåret.

Bemærkning:

Arbejdstiden opgøres ved afslutningen af skoleåret/normperioden som summen af følgende:

- den individuelle tid
- tid ifølge mødeplanerne
- præsterede arbejdstimer herudover
- tid afregnet som helhedsaftaler
- akkorder og timerammer uden for mødeplanen
- timer til kombinationsbeskæftigelse og lignende
- timer til afspadsering, der ikke fremgår af mødeplanen
- frikøbte timer samt

- søgnehellidage og ferietimer, der ønskes afviklet.

Stk. 3

Hvis der i henhold til aktivitetsplanen er fastlagt en samlet arbejdstid, der overstiger den fastsatte arbejdstid for fuldtidsansatte, skal børnehaveklasselederen som minimum have godtgjort det fastlagte timetal i aktivitetsplanen.

Stk. 4

Hvis arbejdstiden ved normperiodens udløb har oversteget den fastsatte arbejdstid for fuldtidsansatte, godtgøres den overskydende tid med frihed af samme varighed med tillæg af 50%. Erstatningsfrihed kan, såfremt overarbejdet har et tilstrækkeligt omfang, gives som hele fridage af 7,4 arbejdstimer.

Stk. 5

Erstatningsfriheden skal – medmindre andet aftales mellem lederen og børnehaveklasselederen – gives i den efterfølgende normperiode.

Stk. 6

Kan erstatningsfriheden ikke gives i den efterfølgende normperiode, eller på det mellem børnehavelederen og lederen aftalte tidspunkt, ydes i stedet overarbejdsbetaling. Satsene for overarbejdsbetaling beregnes med 1/1924 af vedkommende børnehaveklasseleders årsløn inkl. funktions- og kvalifikationsløn (på udbetalingstidspunktet) med et tillæg af 50%.

§ 15. Lokalaftaler

Stk. 1

Der kan ved lokalaftale indgås aftale om fravigelser fra følgende bestemmelser:

- a) §§ 7, 9 og 10, stk. 1-7 og 11.
- b) Denne aftales § 12 (frihedsopsparing) og § 13 (ulempeydelse m.v.) samt §§ 5, stk. 2 og 15 i Overenskomst for lærere m.fl. i folkeskolen og ved specialundervisning for voksne (undervisningsgodtgørelse og arbejdstidsbestemte tillæg) i Overenskomst for lærere m.fl. i folkeskolen og ved specialundervisning for voksne, for så vidt angår timer ud over 836.
- c) § 14, stk. 1 og 5, idet der kan aftales løbende udbetaling, når det skønnes, at arbejdet ikke kan godtgøres med frihed inden udløbet af den i § 14 stk. 4 nævnte frist.

Bemærkning:

Der henvises i øvrigt til muligheden for lokalt at anvende følgende aftaler:

- Aftale om konvertering af ulempetillæg (17.61).
- Rameaftale om decentrale arbejdstidsaftaler (15.16).

Lokalaftaler i henhold til stk. 1 skal indgås inden for de nedenfor angivne rammer:

1. Arbejdstiden i en normperiode beregnes på grundlag af 7,4 timer pr. dag. Den årlige arbejdstid udgør 1924 timer.
2. De generelt fastsatte varsler, takster, arbejdstidsopgørelser m.v., der knytter sig til arbejdets tilrettelæggelse, arbejde på ubekvemme tidspunkter og opsparing af frihed ved aften- nattjeneste kan ikke ændres, jf. dog punkt 3.
3. Der kan aftales faste tillæg evt. inkl. tillæg efter § 15 i Overenskomst for

lærere m.fl. i folkeskolen og ved specialundervisning for voksne (arbejdstidsbestemte tillæg), samt ulempegodtgørelse efter § 14 eller fast tid, der i fuldt eller begrænset omfang kan ydes som kompensation for bortfald af bestemmelserne om rejsetid m.v., frihedsopsparing ved aften- og nattejeste og arbejdstidsbestemte tillæg.

Stk. 2

Lokalaftaler indgås mellem kommunalbestyrelsen og den lokale kreds af Danmarks Lærereforening.

§ 16. Ikrafttræden

Stk. 1

Denne aftale har virkning fra 1. august 2011.

Stk. 2

Aftalen kan opsiges med 6 måneders varsel til et skoleårs udløb, dog tidligst til den 31. juli 2013.

Stk. 3

Lokalaftaler efter § 15 kan opsiges til ophør med 3 måneders varsel til et skoleårs udløb, medmindre parterne aftaler andre opsigelsesregler.

København, den 17. august 2011

For

KL

Michael Ziegler

Janne Vinderslev

For

Lærernes Centralorganisation

Anders Bondo Christensen

Bilag 1. Tilbagefaldsbestemmelser

Tidsfastsættelsen m.v. til følgende arbejdsopgaver fastsættes lokalt ved aftale mellem kommunalbestyrelsen og den lokale kreds af Danmarks Lærerforening:

1. tjeneste uden for det faste arbejdssted
2. rejser, der udføres som en del af tjenesten
3. kursusdeltagelse
4. lejrskoler og lignende.

Såfremt der ikke lokalt kan opnås enighed, gælder følgende tilbagefaldsbestemmelser:

1. Tjeneste uden for det faste arbejdssted

Pkt. 1

Ved tjeneste uden for det faste arbejdssted medregnes transporttiden til og fra arbejdsstedet som arbejdstid.

Pkt. 2

Arbejdsfri perioder uden for det faste arbejdssted på indtil 2 timer medregnes fuldt ud.

Pkt. 3

Såfremt en arbejdsfri periode uden for det faste arbejdssted er af længere varighed end anført i pkt. 2, men ikke overstiger 6 timer, medregnes hele perioden med 1/3 af tiden.

Pkt. 4

I øvrigt medregnes arbejdsfri perioder ikke.

2. Rejser, der udføres som en del af tjenesten

Pkt. 1

Rejser, der udføres som en del af tjenesten, medregnes i arbejdstiden, dog højst med 13 timer pr. døgn.

Pkt. 2

Tjeneste på det fremmede tjenestested medregnes efter de almindelige regler.

3. Kursusdeltagelse

Pkt. 1

Når en ansat efter godkendelse af lederen deltager i kursus beregnes arbejdstiden for den enkelte dag som summen af eventuel transporttid m.v., eventuelle arbejdsfri perioder, jf. ovenfor og planlagt kursustid samt den anden tjeneste, der eventuelt udføres på kursusdagen.

Pkt. 2

Ved internatkurser beregnes arbejdstiden på ud- og hjemrejsedagen som anført i pkt. 1. På øvrige dage i internatopholdet beregnes arbejdstiden som 7,4 timer pr. dag.

Pkt. 3

Der ydes arbejdstidsbestemte tillæg, jf. § 15 i Overenskomst for lærere m.fl. i folkeskolen og ved specialundervisning for voksne. På internatkurser ydes tillæggene dog som angivet i pkt. 4-6.

Pkt. 4

Såfremt internatkurser afvikles på søn- eller helligdage, ydes der for den pågældende dag et tillæg svarende til 7,5 gange timesatsen for arbejde på søn- og helligdage.

Pkt. 5

Såfremt internatkurser helt eller delvist afvikles på lørdage efter kl. 11.00, ydes der for den pågældende dag et tillæg svarende til 3 gange timesatsen for arbejde på lørdage.

Pkt. 6

Såfremt der på internatkurser ifølge kursusprogram eller lignende er tilrettelagt undervisning eller anden faglig kursusvirksomhed efter kl. 17.00, ydes der for den pågældende dag et tillæg svarende til 2 gange timesats for arbejde i tidsrummet 17.00 til 06.00 (natpenge).

4. Lejrskoler og lignende

Pkt. 1

Lejrskoler, hytteture og lignende (arrangementer med overnatning) indgår i mødeplanen fra ½ time før elevernes mødetid til 7 timer efter hjemkomsten. Lejrskoler afregnes med 14 timer pr. døgn, jf. § 3.

Bemærkning

Der regnes forholdsmæssigt afrundet opad til hele timer.

Pkt. 2

Der ydes et ikke-pensionsgivende tillæg på 126,95 kr. [O.11] Med virkning fra 1. januar 2012 forhøjes beløbet til 127,33 kr. (31/3 2000-niveau) [O.11] pr. påbegyndt dag for deltagelse i lejrskoler, hytteture og skolerejser og lignende arrangementer med overnatning. Tillægget ydes i stedet for frihedsopsparing, jf. § 12 og arbejdstidsbestemte tillæg, jf. § 15 i Overenskomst for lærere m.fl. i folkeskolen og ved specialundervisning for voksne.

Pkt. 3

Afvikles arrangementer jf. pkt. 2 på lørdage, søndage og helligdage ydes et ikke-pensionsgivende tillæg på 288,75 kr. [O.11] Med virkning fra 1. januar 2012 forhøjes beløbet til 289,62 kr. (31/3 2000-niveau) [O.11] pr. påbegyndt dag.

København, den 17. august 2011

For

KL

Michael Ziegler

Janne Vinderslev

For

Lærernes Centralorganisation

Anders Bondo Christensen